

Evoluția pieței: Lemn și articole din lemn (CN 44) — 2015–2025

Introducere

Capitolul 44 al Nomenclurii Combinate cuprinde o gamă largă de produse – de la lemn brut și de foc până la cherestea, panouri, placaj, articole de tâmplărie, ambalaje și obiecte din lemn. Analiza de față urmărește comerțul extra-UE al Uniunii Europene pentru acest capitol, pe baza datelor anuale din perioada 2015–2025. Sunt evaluate fluxurile valorice, cantitative și de preț, evoluția partenerilor comerciali, specializarea statelor membre și concentrația pieței. Toate cifrele provin din tabloul de bord TradeDashboard. Principalii indicatori sintetici sunt redați în tabelul de mai jos.

Indicator	2015	2025	Modificare (%)
Valoare exporturi (mld. EUR)	15,22	19,88	+30,6
Cantitate exporturi (mil. tone)	33,28	31,11	–6,5
Preț mediu export (EUR/tonă)	457,4	639,1	+39,7
Valoare importuri (mld. EUR)	9,19	10,79	+17,4
Cantitate importuri (mil. tone)	36,84	22,90	–37,8
Preț mediu import (EUR/tonă)	249,5	471,4	+88,9
Balanță comercială (mld. EUR)	6,03	9,09	+50,8

Sursa datelor: Evoluția generală a comerțului.

1. Divergența valoare-volum: inflația prețurilor, principalul motor al comerțului UE cu lemn

Valoarea exporturilor UE a crescut cu 30,6%, de la 15,22 miliarde EUR la 19,88 miliarde EUR, însă cantitățile exportate au scăzut cu 6,5%, de la 33,28 milioane tone la 31,11 milioane tone.

Această deconectare reflectă o inflație puternică a prețurilor, care a compensat mai mult decât reducerea volumelor fizice. Exporturile au atins un vârf al cantității în 2021 (47,0 milioane tone), după care s-au contractat treptat, în timp ce valoarea maximă a fost înregistrată în 2022 (25,3 miliarde EUR), pe fondul unui preț record de 652 EUR/tonă. În 2025, cantitatea exportată rămâne sub nivelul din 2015, dar valoarea este substanțial mai mare datorită menținerii unui preț mediu ridicat.

Prețul mediu al exporturilor a urcat cu 39,7%, de la 457,4 EUR/tonă la 639,1 EUR/tonă, iar prețul importurilor aproape s-a dublat (+88,9%), de la 249,5 EUR/tonă la 471,4 EUR/tonă.

Importurile au suferit o comprimare cantitativă și mai severă (–37,8%), însă costul unitar a explodat, ceea ce a limitat scăderea valorii importurilor la doar +17,4%. Astfel, prețul mediu al importurilor a crescut mult mai rapid decât cel al exporturilor, erodând parțial avantajul de termeni de schimb, însă reducerea volumului importurilor a fost suficient de puternică pentru a majora excedentul comercial.

Excedentul comercial s-a majorat cu 50,8%, ajungând la 9,09 miliarde EUR în 2025, pe fondul unei scăderi mai accentuate a volumului importurilor (–37,8%) decât a exporturilor.

Balanța pozitivă s-a adâncit de la 6,03 miliarde EUR în 2015 la un maxim provizoriu de 9,09 miliarde EUR în 2025, în pofida prețurilor de import mult mai mari. Dinamica confirmă că UE a devenit un exportator net tot mai solid de produse din lemn, reducând dependența de materiile prime externe și valorificând prelucrarea superioară pe piețele terțe.

2. Restructurarea profundă a parteneriatelor: colapsul importurilor din Est și reorientarea exporturilor

Modificările în structura partenerilor comerciali sunt surprinse în tabelele de mai jos, pe baza datelor din clasamentul partenerilor.

Importuri extra-UE – principalii parteneri

Partener	2015 (mil. EUR)	2025 (mil. EUR)	Modificare (%)
Federația Rusă	1.497	0,197	–100,0
Belarus	430	0,011	–100,0
Ucraina	760	1.372	+80,4
Norvegia	485	1.025	+111,5
Statele Unite	596	795	+33,5
Brazilia	434	701	+61,6
Regatul Unit	427	418	–2,1

Exporturi extra-UE – principalii parteneri

Partener	2015 (mil. EUR)	2025 (mil. EUR)	Modificare (%)
Regatul Unit	3.567	4.713	+32,2
Statele Unite	934	2.547	+172,6
China	934	1.335	+42,9
Elveția	1.492	2.070	+38,7
Norvegia	1.093	1.166	+6,6
Japonia	963	1.002	+4,0
Egipt	724	642	-11,3

Importurile din Federația Rusă au scăzut de la 1,50 miliarde EUR în 2015 la doar 0,197 milioane EUR în 2025, o dispariție aproape totală cauzată de sancțiunile UE după 2022.

Federația Rusă a fost, până în 2021, cel mai mare furnizor extra-UE de lemn (cu un vârf de 3,16 miliarde EUR). După invadarea Ucrainei, fluxurile s-au prăbușit – în 2023 importurile au coborât la 0,62 milioane EUR, iar în 2025 la doar 0,20 milioane EUR. Analiza șocurilor de ofertă confirmă un eveniment de tip „exit” cu o reducere cantitativă de aproape 100% și o explozie a prețului unitar rămas (de la sub 200 EUR/tonă la peste 800 EUR/tonă).

Belarus a urmat aceeași traiectorie, cu importuri reduse de la 0,43 miliarde EUR la 0,011 milioane EUR, reflectând alinierea la politica de sancțiuni.

La fel ca în cazul Rusiei, importurile din Belarus au atins un maxim de 1,37 miliarde EUR în 2021, apoi s-au prăbușit la valori neglijabile (11 mii EUR în 2025). Ambele economii au fost practic excluse din lanțul de aprovizionare al UE, generând o volatilitate extremă (coeficient de variație de 0,73 pentru Belarus și 0,71 pentru Rusia, conform indicatorilor de volatilitate).

Ucraina a preluat parțial rolul de furnizor, cu o creștere de 80,4% a importurilor (de la 0,76 la 1,37 miliarde EUR), în timp ce Norvegia și Brazilia au înregistrat, de asemenea, creșteri semnificative.

Ucraina și-a majorat constant livrările, devenind principalul partener de import al UE în 2025. Norvegia (+111,5%) și Brazilia (+61,6%) au compensat, de asemenea, o parte din golul lăsat de Est, consolidând diversificarea geografică. Importurile din Regatul Unit au rămas relativ stabile (-2,1%).

Exporturile către Statele Unite au explodat cu 172,6%, de la 0,93 la 2,55 miliarde EUR, devenind a doua piață de destinație ca importanță, după Regatul Unit.

Cererea americană puternică de materiale de construcții și prețurile internaționale ridicate au propulsat exporturile UE către SUA la un vârf de 3,82 miliarde EUR în 2022. Deși s-au moderat ulterior, ele rămân cu mult peste nivelul din 2015. Regatul Unit a rămas principalul client, cu 4,71 miliarde EUR în 2025 (+32,2%), iar Elveția (+38,7%) a depășit China (+42,9%) ca valoare, semn că piețele mature apropiate sunt tot mai relevante.

3. Specializarea statelor membre și concentrarea fluxurilor comerciale

În 2025, Letonia (RSCA 0,8557), Estonia (0,84) și Croația (0,6557) erau cele mai specializate state membre în exportul de produse din lemn, reflectând avantajul forestier și industrial al regiunii baltice și al Europei Centrale.

Pe baza clasamentului de specializare a exporturilor, primele cinci state membre după indicele RSCA sunt:

Stat membru	RSCA (2025)	RCA (2025)
Letonia	0,8557	12,86
Estonia	0,8400	11,50
Croația	0,6557	4,81
Lituania	0,6287	4,39
Finlanda	0,6085	4,11

Această concentrare a avantajului comparativ în statele baltice, nordice și central-estice subliniază orientarea producției și exporturilor de lemn către țări cu resurse forestiere abundente și industrii de prelucrare competitive.

Concentrația importurilor extra-UE (HHI) a crescut de la 852 la 943 (+10,6%), pe măsură ce sursele tradiționale estice au dispărut, iar exporturile au devenit, de asemenea, mai concentrate (HHI de la 900 la 993, +10,4%).

Indicatorul Herfindahl-Hirschman relevă o creștere a concentrării pe ambele fluxuri. În cazul importurilor, eliminarea Rusiei și Belarusului a redus numărul furnizorilor mari, iar dependența de Ucraina, Norvegia și Brazilia a crescut. La export, Regatul Unit, SUA și Elveția dețin o pondere tot mai mare, ceea ce explică HHI de aproape 1000.

La export, produsele cu valoare adăugată ridicată domină: cheresteaua (cod 4407) a generat 8,01 miliarde EUR în 2025, iar lucrările de tâmplărie (4418) 3,14 miliarde EUR, în timp ce importurile de materie primă (lemn brut 4403) au scăzut cantitativ.

Structura segmentelor de produs confirmă orientarea exporturilor UE către produse prelucrate: în 2025, 4407 (cherestea) a adus 8,01 mld. EUR, 4418 (tâmplărie) 3,14 mld. EUR, iar panourile fibrolemnoase și aglomerate (4411, 4410) alte 1,56 mld., respectiv 1,41 mld. EUR. La import, mărfurile cu valoare unitară mai mică, precum lemnul de foc și deșeurile (4401, 1,34 mld. EUR) și lemnul brut (4403, 0,72 mld. EUR), dețin ponderi importante, dar volumele s-au redus considerabil; de pildă, cantitatea de lemn brut importat a scăzut de la 14,3 mil. tone în 2015 la 5,9 mil. tone în 2025, pe fondul sancțiunilor și al preferinței pentru procesare internă.

Concluzie

Comerțul extra-UE cu produse din lemn a cunoscut o transformare profundă între 2015 și 2025. Creșterea valorii schimburilor a fost alimentată aproape exclusiv de inflația prețurilor, în timp ce cantitățile au scăzut, în special la import. Sancțiunile impuse Rusiei și Belarusului au restructurat radical aprovizionarea – Ucraina, Norvegia și Brazilia au devenit furnizori esențiali, iar dependența de un număr mai mic de parteneri a crescut concentrația pieței. Pe latura exporturilor, Statele Unite au devenit a doua destinație, iar Regatul Unit rămâne principalul client. În interiorul UE, Letonia, Estonia și Croația se evidențiază ca fiind cele mai specializate state membre, iar produsele finite (cherestea, tâmplărie) domină coșul de export. Aceste evoluții arată o Uniune Europeană care, deși afectată de șocuri geopolitice, și-a consolidat poziția de exportator net de articole din lemn cu valoare adăugată ridicată.

Generat la 2026-07-25 pe baza datelor de la tradedashboard.eu

Raport generat de o mașină: accelerează analiza umană, chiar cu riscul de a o induce uneori în eroare. Nu o poate înlocui niciodată complet.

Dacă aveți nevoie de consiliere privind politica comercială europeană sau de reprezentare a intereselor dvs. la Bruxelles, nu ezitați să mă contactați la support@tradedashboard.eu. Veți găsi CV-ul meu la această adresă.